

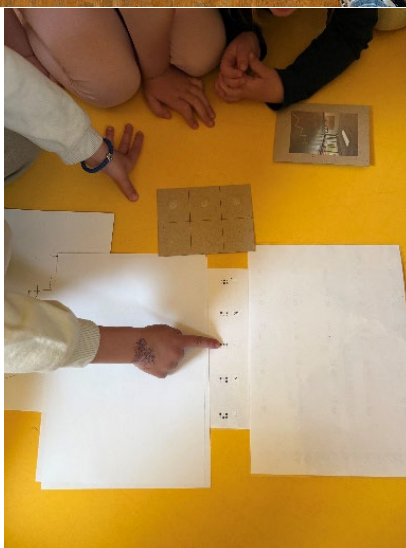
Učni scenarij: Iskanje skritega sporočila z Braillovo pisavo

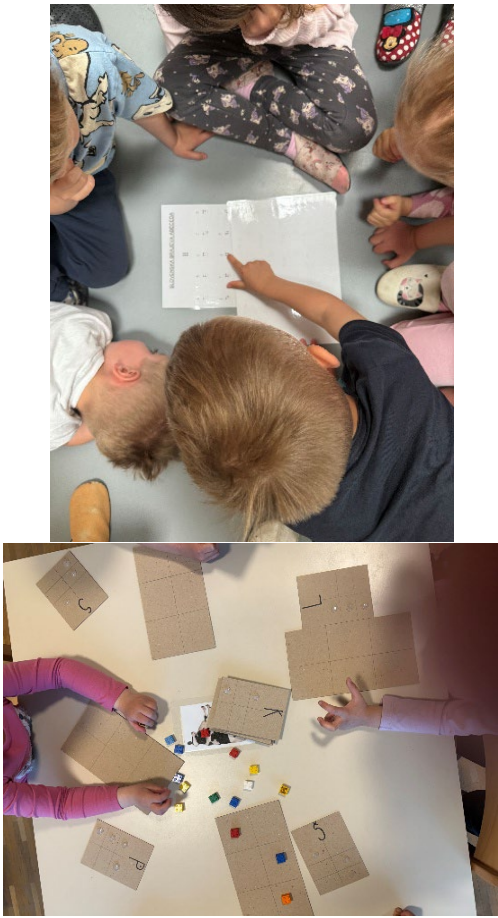
UČNI SCENARIJ	
Naslov	Iskanje skritega sporočila z Braillovo pisavo
Ključne besede	Komunikacija, povezovanje, dekodiranje, prirejanje, Braillova pisava
Povzetek	Dejavnost temelji na spoznavanju Braillove pisave in dekodiranja. Otroci preko tipanja spoznajo, kako slepi ljudje berejo, nato pa s pomočjo kartic z Braillovimi črkami iščejo prostore v vrtcu. Vsaka kartica vodi do nove lokacije in nove črke, ki jih skupaj dekodirajo in sledijo logični poti do cilja.
Vzgojitelj/-ica	Eva Tušek in Dejan Smeh
Vrtec	Vrtec Škofja Loka
Starost otrok	4-5 let
Trajanje	60 min
Področje	Temeljna znanja RIN
Tema	☐ Računalniški sistemi – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav; ☐ Podatki in analiza – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje; ☐ Algoritmi in programiranje – algoritmi, spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov; ☒ Omrežja in internet – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost; ☐ Učinki računalništva in informatike – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika.
Področje po kurikulumu za vrtce	Matematika
Medpodročno povezovanje	Jezik
Cilj/-i področja dejavnosti	- Otrok razvija sposobnost primerjanja, prepoznavanja vzorcev in logičnega razmišljanja. - Otrok se seznanja z različnimi oblikami sporazumevanja in pisnega izražanja.
Konkretni cilji	- Dekodiranje in logično razmišljanje (ugibanje začetnic, zaporedje črk, povezovanje s prostori). - Otroci spoznavajo drugačen način sporazumevanja.

Didaktični pristop/-i	Izkustveno učenje (Otroci se učijo preko konkretne izkušnje – tipajo Braillove črke, dekodirajo znake, se gibljejo po vrtcu in iščejo namige. Aktivno sodelujejo z vsemi čutili, zlasti z otipom, kar omogoča globlje razumevanje.) Problemsko učenje (Vsaka kartica predstavlja problem oziroma izziv: prepoznati črko in povezati njen začetni glas s prostorom v vrtcu. Otroci razmišljajo, sklepajo in preverjajo pravilnost svojih rešitev.) Sodelovalno učenje (Otroci pri nalogi sodelujejo kot skupina. Med seboj si pomagajo pri tipanju, razumevanju in ugibanju, kje se nahaja naslednja točka. S tem razvijajo socialne veščine in skupinsko reševanje nalog.)
Didaktična sredstva in pripomočki	• Braillova pisava (omogoča tipanje), • kartice z Braillovimi črkami, • slikovni namigi prostorov.
Opis dejavnosti	1. Otrokom pokažem Braillovo abecedo v reliefni obliki in jim razložim, da je to posebna pisava za osebe, ki ne vidijo. 2. Vsak otrok dobi kartico z Braillovo črko, ki jo lahko tipa in opazuje. 3. Postavim jim naslednja vprašanja: <i>»S čim tipate?«</i> <i>»Kaj čutite s prsti?«</i> <i>»Kako si slepi ljudje pomagajo, če ne vidijo črk?«</i> 4. Skupaj si ogledamo Braillovo abecedo in ugotovimo, da lahko črke »beremo s prsti«. 5. Otrokom pokažem prvo Braillovo kartico. Skupaj s pomočjo abecede dekodiramo črko (npr. črka Z). 6. Povem, da je to prvi glas prostora v vrtcu, kjer se nahaja naslednja kartica (Z kot zbornica). Pravilnost odgovora lahko preverijo na zadnji strani, kjer je fotografija prostora. 7. Ko pridejo tja, najdejo novo Braillovo kartico s črko in novim namigom. 8. Postopek ponovimo 5-6-krat. Pri vsakem postanku odkrijejo novo črko. 9. Zadnja črka jih pripelje ponovno v igralnico. Tam jim postavim še nekaj dodatnih vprašanj: <i>»Kaj smo danes odkrivali?«</i> <i>»Kako smo prebrali skrita sporočila?«</i> <i>»Ali smo delali kot skupina, ali vsak posebej?«</i>
Dejavnosti v koticu	Tipam črke, spoznavam Braillovo pisavo S prsti potipaj pikice na karti. Uporabi Braillovo abecedo in ugotovi, katera črka je. Napiši črko na list ali jo obkroži na abecedi. Naredi svojo Braillovo črko Iz plastelina ali nalepk sestavi eno Braillovo črko. Prijatelj naj potipa in ugiba, katera črka je. Braillov spomin Obrni dve kartici, eno s tiskano črko, drugo z Braillovo črko. Če se ujemata, ju vzemi, če ne, ju obrni nazaj.

Refleksija otrok	Po končani dejavnosti so otroci izrazili veliko navdušenja na »skrivnostnimi pikicami«, ki jih lahko bereš s prsti. Pokazali so zanimanje za drugačen način sporazumevanja in pogosto primerjali Braillovo pisavo z »namišljeno detektivsko pisavo«. Nekateri otroci so želeli še več kartic, da bi jih sami izdelali ali skrivali drugim. Nekaj izjav otrok med dejavnostjo: • »To je čarobna pisava za prste.« • »To je samo za tiste, ki ne vidijo, pa vseeno berejo.« • »Jaz sm črko T, začutil kar s prstki.« • »To pa zde znamo samo mi prebrt pa odkrit kaj gor piše.« Otroci so se aktivno vključevali, sodelovali pri dekodiranju in si med seboj pomagali. Bili so motivirani, gibanje po vrtcu pa jih je še dodatno vzpodbudilo.
Refleksija vzgojitelja	Dejavnost je bila zelo dobro sprejeta med otroki. Pokazali so visoko stopnjo zanimanja za Braillovo pisavo. Zanje je bila ta izkušnja nekaj novega in skrivnostnega. Navdušeni so bili nad tipanjem črk in ugotavljanjem, kaj predstavljajo. Otroci so razvijali sposobnosti zaznavanja, logičnega sklepanja, orientacije v prostoru ter socialne spretnosti pri sodelovanju. Nekateri otroci so potrebovali več časa za razumevanje principa Braillove pisave, zato bi bilo morda smiselno predhodno izvesti uvodno dejavnost, kjer bi s preprostejšimi nalogami urili samo tipanje in prepoznavanje vzorcev. Prav tako bi lahko pripravila večje število kartic z Braillovimi črkami (za individualno delo), saj so nekateri otroci želeli večkrat poskusiti sami. V prihodnje bi dejavnost lahko razširila na več dni. Prvi dan bi le spoznavali Braillovo pisavo, drugi dan bi sledila igra dekodiranja, tretji dan bi morda izvedla ustvarjalna delavnica, kjer bi otroci sami izdelali svoje kartice.
Spremljanje napredka otrok	Pri dejavnosti so otroci pokazali različne stopnje razumevanja in spretnosti pri dekodiranju Braillove pisave. Napredek sem spremljala skozi opazovanje otrokovega zaznavanja pik s prsti, njihove sposobnosti povezovanja Braillovih znakov s črkami ter logičnega sklepanja pri iskanju prostorov. Otroci so napredovali pri razvijanju taktilne občutljivosti (pozornost na zaznavo z dotikom), razlikovanju vzorcev (prepoznavanje Braillovih črk), razumevanju pomena alternativne komunikacije, sodelovanju v skupini (spremenili so se v detektive) in zaporednem razmišljanju (sledenje korakom za odkrivanje sporočila). Pri ponavljanju nalog so otroci postajali bolj samozavestni, samostojni in natančnejši. Opazno je bilo večje zanimanje za izzive in želja po ponovitvi aktivnosti. Nekateri otroci so tudi samoiniciativno ustvarjali nove kombinacije črk ali nalog za vrstnike, kar kaže na višjo raven razumevanja vsebine.

Fotografije, izdelki

	
Viri in literatura	Bahovec, D. E. (ur.). (1999). <i>Kurikulum za vrtce</i>. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod za šolstvo.

Priloge

SLOVENSKA BRAJEVA ABECEDA

a

b

c

č

d

e

f

g

h

i

j

k

l

m

n

o

p

r

s

š

t

u

v

z

ž

